

**Lob van
Gennep**
Leven mét de Maas

**Infokrant
augustus 2019**

Wat is de Lob van Gennep?

De Lob van Gennep is een uitgestrekt, laaggelegen gebied tussen Mook en Gennep. Je beseft het vaak niet, maar van oudsher is dit gebied onderdeel van de Maas. Zo'n 7.000 mensen wonen in de dorpen Ven-Zelderheide, Ottersum, Milsbeek, Plasmolen en Middelaar. Ook is er veel bedrijvigheid. Men woont en werkt dus in de bedding van een rivier.

Op dit moment beschermen dijken het gebied tegen hoogwater. Tegelijkertijd stroomt bij hoge waterstanden het gebied op een natuurlijke manier in. Daar staat niet iedereen dagelijks bij stil. Dat is ook logisch, want dit gebeurt alleen bij zeer hoogwater, hoger dan in '93 en '95.

In de huidige situatie lopen we tegen een dilemma aan. Voor een betere bescherming moeten de dijken hoger en sterker. Dat kan alleen niet zomaar, omdat het gebied onderdeel van de Maas is. De rivier heeft de ruimte nodig bij hoogwater. Zowel de hoogwaterbescherming als de ruimte voor de rivier zijn nodig.

De Lob van Gennep is niet alleen een gebied maar ook de naam van een project. Gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk onderzoeken samen met mensen uit het gebied mogelijkheden om zowel de bescherming tegen hoogwater als de waterberging te verbeteren. Als we hiermee aan de slag gaan, willen we het gebied ook aantrekkelijker maken.

Er is nog niets besloten. Het project bevindt zich nu in de zogeheten verkenningsfase. Samen met de omgeving verkennen we de komende periode de opgave en gaan we op zoek naar mogelijke oplossingen met alle voor- en nadelen.

Laat je informeren op één van de informatiebijeenkomsten

In september organiseert het projectteam weer een reeks informatiebijeenkomsten. Je bent van harte welkom om te kijken wat de plannen zijn, vragen te stellen of ideeën aan te dragen.

- **Maandag 2 september**
19.00 - 21.00 uur,
De Uitkomst, Kleefseweg 29
in Ven-Zelderheide
- **Donderdag 5 september**
19.00 - 21.00 uur,
Trefpunt, Kerkstraat 31
in Milsbeek
- **Maandag 9 september**
19.00 - 21.00 uur,
De Koppel, Dorpsstraat 45
in Middelaar

Waarom dit project?

Het project heeft 3 doelen. De oplossing moet een verbetering zijn voor al deze doelen ten opzichte van de huidige situatie.

1 **Betere bescherming** tegen hoogwater

Als eerste willen we de inwoners en ondernemers in het gebied beter beschermen tegen hoogwater door de huidige dijken hoger en sterker te maken. De huidige dijken voldoen op dit moment niet aan de nieuwe wettelijke norm.

2 **Betere berging** van hoogwater

De Lob van Gennep is een laaggelegen gebied dat onderdeel is van de Maas. Bij hoogwater komt het gebied onder water te staan. Het water stroomt het gebied in via een bestaande verlaging in de dijk. Het water wordt dan tijdelijk geparkeerd in het gebied. Dit is nodig voor een betere bescherming tegen hoogwater stroomafwaarts tot aan de Biesbosch. Onderzoek laat zien dat dit beter kan, ook voor het gebied zelf.

3 **Het gebied nog aantrekkelijker maken**

De stuwwal, het Niersdal, de Maaskemp en het Gennepervuis. Maar ook de Sint Jansberg, de Mookerhei en de Maasduinen. Het gebied kent grote landschappelijke kwaliteiten en een rijke geschiedenis. Dit maakt het gebied aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. Als we aan de slag gaan voor een betere hoogwaterbescherming, kunnen we het gebied nog aantrekkelijker maken.

Met 1 plan willen we alle 3 de doelen in 1 keer goed aanpakken. Met deze krant, die wordt verspreid onder 3500 adressen in het gebied, wil het projectteam je informeren over het project. Kijk ook op www.lobvangennep.nl.

Hoe verloopt het project?

2019 - 2020

Verkenningfase Samen met mensen uit het gebied toewerken naar een voorkeursalternatief

In deze fase worden het gebied, de opgaven, kansen en knelpunten verkend en worden kansrijke oplossingen samen met belanghebbenden uitgewerkt. Aan het einde van deze fase kiest de minister van Infrastructuur en Waterstaat een voorkeursalternatief. Dit plan beschrijft in hoofdlijnen de integrale oplossing voor de 3 gestelde doelen.

→
go /
no-go

2021 - 2023

Planuitwerkingsfase Het voorkeursalternatief uitwerken en aanscherpen met de omgeving

Vervolgens werken we het plan gedetailleerd uit in een ontwerp-projectbesluit. Belanghebbenden kunnen ook dan formeel hun mening geven met een zienswijze. Aan het einde van deze fase neemt de minister een projectbesluit.

→
go /
no-go

2024 - 2026

Realisatiefase Het plan zó uitvoeren dat de omgeving er zo weinig mogelijk last van heeft

In deze fase gaat de schop in de grond. Aan het einde van deze fase zijn de werken uitgevoerd.

We zijn nu in de verkenningfase

NOV '18 - APRIL '19

Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten nemen gezamenlijk het initiatief voor het project. De minister van Infrastructuur en Waterstaat geeft opdracht tot verkenning van het project Lob van Gennep.

MEI '19 - SEPT '19

We informeren je over het project en brengen met de omgeving in beeld wat er speelt in het gebied. Tot 13 september kun je nieuwe oplossingen aandragen. Ook daarna blijven we graag met je in gesprek over de uitwerking van de mogelijke oplossingen. In deze periode onderzoeken we ook de schadevergoeding bij instromen; zowel voor de huidige situatie als na het nemen van eventuele maatregelen.

OKT '19

Op basis van alle mogelijke oplossingen bepaalt de stuurgroep Lob van Gennep welke oplossingen het meest kansrijk zijn en verder worden onderzocht. In de stuurgroep zitten de gemeenten Gennep en Mook en Middelaar, waterschappen Limburg en Aa en Maas, provincies Limburg, Noord-Brabant en Gelderland en het Rijk.

OKT '19 - NOV '19

We stellen een zogenaamde Notitie Reikwijdte en Detailniveau op. Deze notitie beschrijft welke oplossing(en) we gaan onderzoeken, welke effecten op milieu en leefomgeving we in beschouwing nemen en hoe we dat doen. Op deze notitie kun je een zienswijze indienen.

OKT '19 - APR '20

Samen met de omgeving werken we de kansrijke oplossing(en) uit. We beantwoorden de zienswijzen. Indien dit tot nieuwe inzichten leidt, passen we de plannen daarop aan. Ook beschrijven we de effecten op milieu en omgeving in een milieueffectrapport.

MEI '20 - JUNI '20

De stuurgroep stelt op basis van alle informatie en belangen de ontwerpversie van het voorkeursalternatief vast.

JULI '20 - OKT '20

Dit ontwerp ligt ter inzage. Hier kun je een zienswijze op indienen.

DEC '20 - JAN '21

De minister van Infrastructuur en Waterstaat neemt na beantwoording van de zienswijzen en na advies van de stuurgroep een definitieve voorkeursbeslissing.

Het lijkt nog ver weg, maar denk mee. Juist nu!

2026, dat lijkt nog ver weg. Tegelijkertijd weten we dat juist nu de contouren van de plannen bepaald worden. Jij kent het gebied als geen ander. Precies daarom zorgt jouw inbreng voor betere plannen. Zie jij kansen voor de ontwikkeling van het gebied? Of zie je misschien knelpunten of aandachtspunten? We nodigen je graag uit om jouw ideeën maar ook jouw zorgen met ons te delen. Tot **13 september 2019** kan je mogelijke oplossingen aandragen die bijdragen aan de 3 gestelde doelen. Daarna gaan we de oplossingen, ook wel alternatieven genoemd, met elkaar vergelijken en de meest kansrijke selecteren. Deze werken we samen met de omgeving verder uit. De Lob van Gennep is immers een groot gebied waarin binnen zo'n oplossing nog verschillende variaties te bedenken zijn. Inpassing van een dijkversterking bij Ottersum of Ven-Zelderheide zal bijvoorbeeld anders zijn dan bij Middelaar of de Mookerplas.

Tijdens deze hele verkenning blijven we graag met je in gesprek. We organiseren informatiebijeenkomsten, keukentafelgesprekken, omgevingswerkgroepen, inloopsprekuren en roepen je actief op om je ideeën, suggesties of zorgen te delen.

“ De impact is groot.
Het is belangrijk
dat mensen eerlijk
geïnformeerd worden ”

Bestuurslid van de dorpsraad SL!M (Samen Leven in Milsbeek) aan het woord: **Gerhard Frensel**

Het onderwerp van hoogwaterbescherming speelt al jaren in het dorp Milsbeek. Gerhard Frensel woont er nu 44 jaar. En waar hij bij zijn verhuizing niet wist dat hij in een rivierbedding was komen wonen, is hij inmiddels actief betrokken bij het onderwerp waterveiligheid als bestuurslid van SL!M (Samen Leven in Milsbeek). “Het is een onderwerp dat door de bevolking zelf is aangedragen omdat er lang veel onduidelijkheid was. Door het MIRT-onderzoek dat is uitgevoerd in 2018 is het proces om te komen tot nieuwe plannen voor de Lob van Gennep nu in een stroomversnelling gekomen. Er leven nog steeds veel vragen maar gelukkig wordt er steeds meer duidelijk.”

Als je Gerhard vraagt naar de beste oplossing voor de Lob van Gennep is hij helder: “Er is eigenlijk maar één oplossing. Al is die niet alleen maar rooskleurig omdat nog niet alle consequenties duidelijk zijn.” Wel vindt hij het de meest reële oplossing: “We moeten de huidige dijken versterken, verbinden en een instroomvoorziening maken. Technisch gezien bereik je zo de grootste veiligheid bij hoogwater voor ons eigen dorp, en ook het hoogste bergend vermogen voor de dorpen en steden stroomafwaarts mocht het een keer echt misgaan.” Maar, zo vertelt hij erbij: “Daar heeft niet iedereen kijkt op. En dat is ook logisch. Niet iedereen heeft een technische achtergrond. En bovendien vind ik zelf ook dat nog niet alle vragen beantwoord zijn.”

“ Ik wist niet dat ik
in een rivierbedding
terecht was gekomen ”

Mensen echt betrekken

Op de vraag of het belangrijk is om de inwoners van Milsbeek en andere dorpen te betrekken, is Gerhard al even helder: “Natuurlijk. Het is altijd goed om ervoor te zorgen dat mensen beseffen in wat voor gebied ze wonen. En de impact van het onderwerp is groot. Wel vind ik het belangrijk dat we eerlijk geïnformeerd worden. Want het is natuurlijk toch een dubbel verhaal: de plannen beschermen onze dorpen bij hoogwater, maar tegelijkertijd zorgt een groter bergend vermogen ervoor dat bij een extreem hoge waterstand wij natte voeten krijgen

en dat dorpen en steden verder stroomafwaarts het droog kunnen houden. Dat baart natuurlijk toch zorgen. Mensen willen goed geïnformeerd worden over het rampenplan, ze willen weten hoe het zit met een eventuele evacuatie en schadevoorziening. Ja, mensen willen er gewoon bij betrokken zijn.”

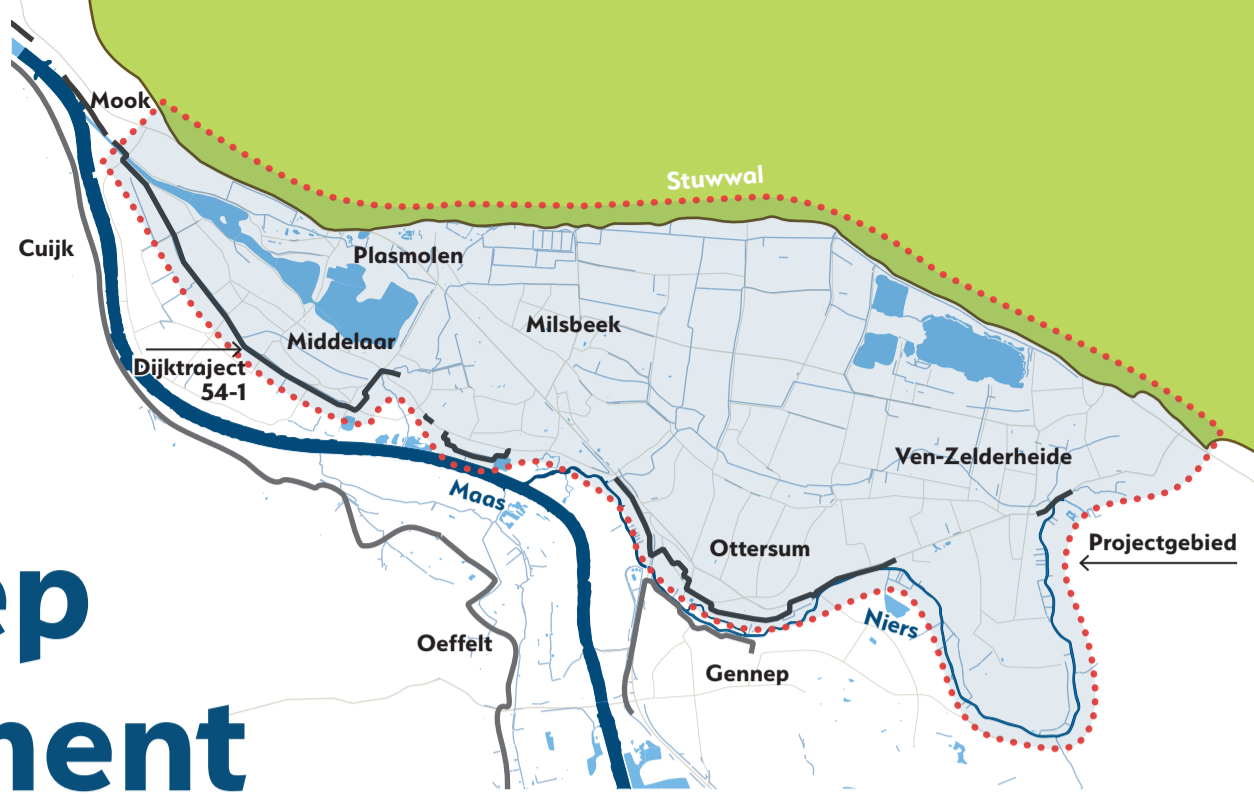
Lokale kennis

Gerhard noemt nog een andere reden waarom het goed is om de mensen te betrekken: “Tijdens een informatiebijeenkomst werden ook onderwerpen genoemd waar het projectteam nog niet aan gedacht had. Het werd meteen genoteerd. Mensen die hier al lang wonen, hebben natuurlijk toch een heel andere kijk dan mensen van buiten. En dat vind ik ook heel goed aan dit proces. We worden goed geïnformeerd en er wordt ook oprecht naar inbreng gevraagd.”

Dijken bereikbaar maken

“Ik vind het goed dat er in dit project breder gekeken wordt. Een mooie toevoeging zou zijn om de dijken beter bereikbaar te maken met wandel- en fietspaden. Dat wordt ook belangrijker als de dijken hoger worden en dit kan op sommige locaties een zichtbarrière vormen. Door er gemakkelijk op te kunnen, creëer je toch een mooie uitkijk over het landschap. Maar natuurlijk zijn daar dan ook weer mensen tegen. Ik vind dat we dat grondig moeten oplossen. Daarnaast hoop ik dat wandel- en fietsgebieden beter met elkaar verbonden worden. Dat vind ik zo’n gemiste kans hier. Zelf ben ik heel graag bovenop de stuwwal. Als je daar bovenop staat, kun je zo mooi uitkijken over zowel Nederland als Duitsland. Dan ben ik echt trots op dit gebied.”

De Lob van Gennep op dit moment

- De Lob van Gennep is een gebied tussen Gennep en Mook en is onderdeel van de Maas. Dit is middels de wet geregeld.
- Dit betekent bijvoorbeeld dat er strenge regelgeving geldt voor het bouwen in het gebied. Ruimte moet behouden blijven voor berging van hoogwater.
- Het gebied stroomt in de huidige situatie in bij hoogwater. Denk aan waterstanden die horen bij Maasafvoeren die ca. 20% hoger zijn dan in '93 en '95.
- Hoogwater stroomt dan ter hoogte van de Kroonbeek over de N271 het gebied in, omdat daar een verlaging in de dijk aanwezig is.
- Water wordt in het gebied geparkeerd, zodat waterstanden stroomafwaarts afnemen.
- De waterstandsverlaging werkt tot wel 100 kilometer verderop door, dat is tot aan de Biesbosch en heeft effect op 200 kilometer dijken.

Oplossingsrichtingen

Een eerste stap in de verkenning is het in beeld brengen van de verschillende oplossingsrichtingen, de zogeheten alternatieven. Die alternatieven moeten de drie doelen realiseren. In de verkenning zijn tot nu toe twee alternatieven in beeld – mogelijk komt er nog een nieuwe bij door inbreng vanuit de omgeving. Dit betekent dat er tot nu toe drie keuzes mogelijk zijn, die we hierna kort toelichten.

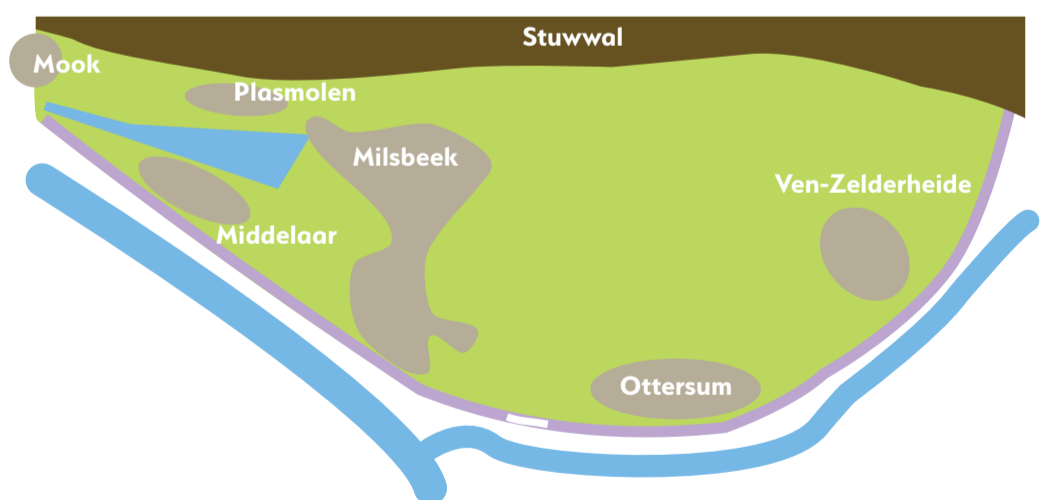
1. De huidige situatie handhaven (niets doen)
2. Alternatief Dubbele dijken
3. Alternatief Verbindende dijken

1. De huidige situatie handhaven

De huidige dijken blijven zoals ze nu zijn. We verhogen of versterken ze niet. Het enkel verhogen en versterken, zonder aanvullende maatregelen, is niet mogelijk omdat de waterbergende werking behouden moet blijven. Het gebied is namelijk onderdeel van de Maas en dat is ook zo verankerd in de wet. Door enkel de dijken te verhogen, gaat de waterbergende werking van het gebied voor een belangrijk deel verloren.

Wat betekent dit?

- Er verandert niets in het gebied. De bescherming tegen hoogwater neemt de komende jaren af, aangezien de waterstanden op termijn hoger worden. De kans op overstroming zal door klimaatverandering toenemen.
- Er verandert niets wat betreft waterberging. Het gebied blijft via de huidige verlaging in de dijk instromen bij hoogwater, zodat water in het gebied geparkeerd kan worden.

In technische termen

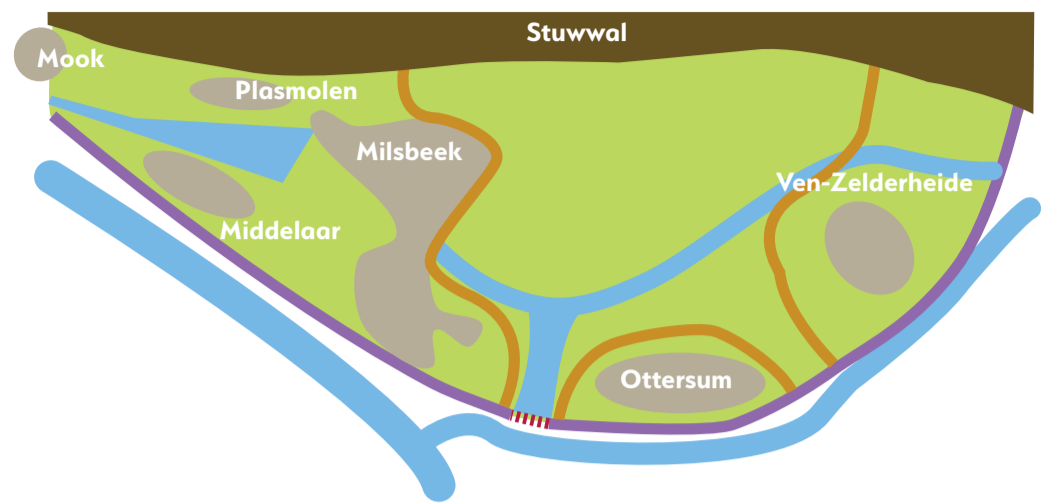
- De kans dat Maaswater in het gebied komt te staan is groter dan 1/300 per jaar, waarmee de bescherming tegen hoogwater op dit moment niet voldoet aan de wettelijke norm. Met niets doen neemt in de toekomst de kans op Maaswater in het gebied flink toe.
- Bij waterstanden die horen bij Maasafvoeren vanaf ca. 3.600 m³ per seconde stroomt water het gebied in, waar het hoogwater tijdelijk geborgen wordt. Dit zijn waterstanden die horen bij Maasafvoeren die ca. 20% hoger zijn dan in '93 en '95.

2. Dubbele dijken

In het alternatief Dubbele dijken verhogen en versterken we de huidige dijken aan de Maas en Niers. Deze dijken worden ca. 0,5 tot 1 meter hoger. Daarnaast leggen we om de dorpskernen, waar nu geen dijken liggen, nieuwe dijken aan van ca. 1 tot 3 meter hoog ten opzichte van het maaiveld. Ook realiseren we tussen Ottersum en Milsbeek een zogeheten waterkerende instroomvoorziening (ter plaatse van de Kroonbeek). Op pagina 7 leest u hier meer over.

Wat betekent dit?

- Het gehele gebied wordt beter beschermd dan in de huidige situatie.
- Het middengebied stroomt bij extreem hoogwater in via de waterkerende instroomvoorziening. Deze instroming vindt op een later moment plaats (anders gezegd: kent een kleinere kans) dan in de huidige situatie. Hoogwater stroomt pas het middengebied in als er ca. 50% meer water door de Maas stroomt dan in '93 en '95.
- De dorpskernen zijn voor hun bescherming tegen hoogwater afhankelijk van de dijken langs de Maas. Deze worden aangelegd conform de wettelijke norm. Deze dijken worden daarmee hoger en sterker dan nu, maar zullen niet berekend zijn op de extreme hoogwaters waarbij waterberging plaatsvindt in het middengebied.
- Let op: het gebied waar water wordt geborgen (het middengebied) krijgt daarmee een betere bescherming dan de kernen. Dit is verwarrend. De dijken rondom de dorpen waren in dit alternatief namelijk bedoeld om de dorpen beter te beschermen dan het middengebied, maar dit blijkt anders uit te pakken. Omdat de tijdelijke berging van water pas bij zeer extreme waterstanden nodig is, extremer dan de situaties waar het gebied volgens de norm tegen beschermd moet zijn, blijkt het gebied waar water geborgen moet worden, veiliger te worden dan de dorpskernen.
- Met dit alternatief is stroomafwaarts een lagere waterstand mogelijk van gemiddeld 2 tot 5 centimeter tot aan de Biesbosch. Dit heeft effect op ca. 200 km dijken aan de Bedijkte Maas.
- Door deze nieuwe inzichten blijkt dit alternatief minder logisch te zijn dan vooraf was ingeschat.

In technische termen

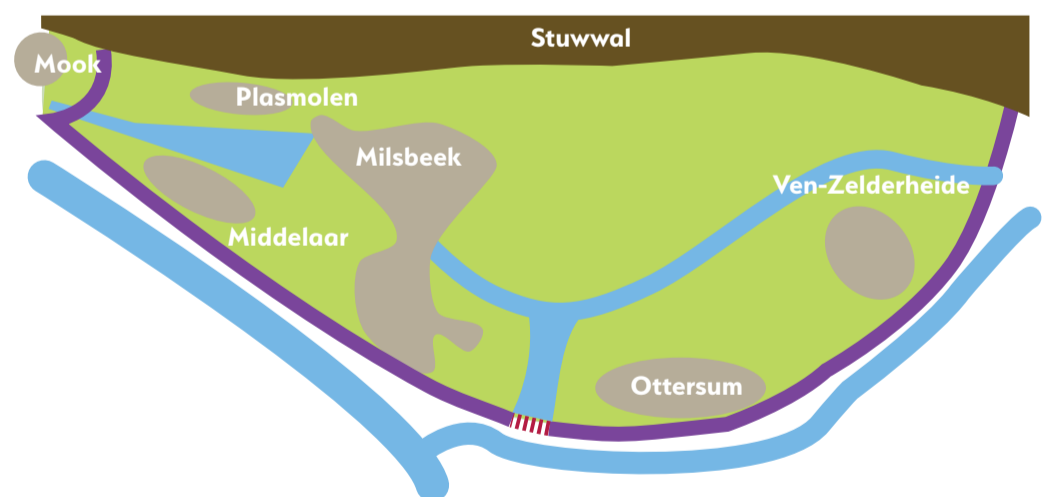
- De kans op Maaswater wordt in de dorpskernen conform de waterveiligheidsnorm 1/300 per jaar.
- Voor het middengebied geldt dat de kans op Maaswater in het gebied kleiner wordt dan de norm van 1/300 per jaar. Dit gebied krijgt dan een betere bescherming tegen hoogwater dan de dijktrajecten om de dorpskernen.
- De dorpskernen worden beschermd door dijken die op basis van de waterveiligheidsnorm bestand moeten zijn tegen Maasafvoeren van 4.100 tot 4.500 m³ per seconde.
- Voor het bergen van water stroomt water het middengebied in bij Maasafvoeren van ca. 4.700 tot 5.200 m³ per seconde.
- Bij deze Maasafvoeren zal voor verreweg de meeste Limburgse dijktrajecten al sprake zijn van overstroming.

3. Verbindende dijken

In het alternatief Verbindende dijken verhogen en versterken we de huidige dijken aan de Maas en de Niers. Deze dijken worden ca. 0,5 tot 1,5 meter hoger. Ook realiseren we tussen Ottersum en Milsbeek een zogeheten waterkerende instroomvoorziening (ter plaatse van de Kroonbeek). Op pagina 7 leest u hier meer over.

Wat betekent dit?

- Het gehele gebied wordt beter beschermd dan in de huidige situatie. Er is zelfs sprake van extra veiligheid ten opzichte van de waterveiligheidsnorm. Hoeveel extra volgt uit het onderzoek in de verdere verkenning.
- Het gebied kan net als nu instromen voor tijdelijke berging van water, maar dit gebeurt pas bij extremere Maasafvoeren (met een kleinere kans van voorkomen) dan in de huidige situatie. Hoogwater stroomt pas het gebied in als er ca. 50% meer water door de Maas stroomt dan in '93 en '95.
- De dijken ten oosten van de instroomvoorziening, vanaf Ottersum tot en met Ven-Zelderheide, worden verhoogd met 0,5 tot 1 meter. De dijken van Mook tot aan de instroomvoorziening worden verhoogd met 0,5 tot 1,5 meter. In vergelijking met het alternatief Dubbele dijken is dit enkele decimeters tot een halve meter extra. In de eerste plaats om het water langer buiten te houden en ten tweede om het water in zeer extreme omstandigheden bij het tijdelijk bergen van hoogwater beter vast te kunnen houden.
- Er wordt geen onderscheid gemaakt in deelgebieden, er worden geen extra dijken geïntroduceerd in het landschap en iedereen in het gebied krijgt dezelfde (hogere) bescherming.
- Met dit alternatief is stroomafwaarts een lagere waterstand mogelijk van gemiddeld 12 tot 16 centimeter tot aan de Biesbosch. Dit heeft effect op ca. 200 km dijken aan de Bedijkte Maas.

In technische termen

- Voor het gehele gebied geldt dat de kans op Maaswater in het gebied kleiner wordt dan de norm van 1/300 per jaar. Het gehele gebied krijgt dan een betere bescherming tegen hoogwater dan volgens de waterveiligheidsnorm vereist is.
- Voor het bergen van water stroomt het gebied via een waterkerende instroomvoorziening in bij een Maasafvoer van ca. 4.700 tot 5.200 m³ per seconde.

“ Het gaat echt ergens over. Laten we met elkaar in gesprek komen en blijven ”

Omgevingsmanager aan het woord: **Marijke van der Steen**

Marijke van der Steen is omgevingsmanager van het projectteam Lob van Gennep. Wat een omgevingsmanager doet? Marijke vertelt: “Ik zie mijn rol vooral als ‘schakel’ tussen de mensen uit het gebied en het projectteam. Zo probeer ik alle inzichten en ideeën, maar ook de zorgen van mensen in te brengen in ons team van specialisten. Ik wil niets over het hoofd zien.”

“ **Mensen hebben nog vragen en zorgen. Dat begrijp ik goed. We staan aan het begin van dit project** ”

“Het belangrijkste aan mijn werk vind ik het ophalen van wat de mensen die in het gebied wonen en werken belangrijk vinden. Velen zijn hier geboren en getogen. Zij kennen het gebied goed en zitten vaak vol van verhalen en ideeën. En de opgave waar we voor staan, gaat ook echt ergens over. Hoe gaan we om met de waterveiligheid? Laten we het gebied zoals het nu is en accepteren we dat het op een natuurlijke manier instroomt? Of treffen we maatregelen waardoor het gebied later instroomt? Hoe gaan we om met schade en hoe zorgen we er - in alle situaties - voor dat de evacuatie goed geregeld is? Dat zijn wezenlijke vragen die snel een antwoord verdienen. Daar zijn we hard mee bezig.”

Samen aan de start van het project

Dat veel mensen nog vragen en zorgen hebben, begrijp ik heel goed. Het project is immers net gestart. De verkenning duurt nog tot eind 2020. Er werd al lang over de Lob van Gennep gesproken, maar de minister heeft pas in april dit jaar haar handtekening gezet, waarmee wij als projectteam de verkenning konden starten. Het is nu aan ons als projectteam om de opgave en de kansen die we zien goed uit te leggen. Alleen met alle belangen op tafel kunnen bestuurders straks zorgvuldige keuzes maken.

Veelgestelde vragen

Onderdeel van de verkenning is het inventariseren van vragen die leven. We zijn druk bezig met de beantwoording hiervan. Dit is ook belangrijke input voor de bestuurders om straks weloverwogen keuzes te maken.

Op www.lobvangennep.nl staan veelgestelde vragen en antwoorden. Staat uw vraag er niet bij? Laat het ons weten via info@lobvangennep.nl.

Wie betaalt de schade als het gebied instroomt?

Op dit moment laten we onderzoeken of inwoners en ondernemers van de Lob van Gennep aanspraak kunnen maken op schadevergoeding als gevolg van instromen bij extreem hoogwater. We hebben het kantoor Pels Rijcken opdracht gegeven dit voor ons uit te zoeken. Zij brengen voor ons in beeld hoe dit volgens de huidige wet- en regelgeving geregeld is, zowel voor de huidige situatie als voor de mogelijke nieuwe situatie – na uitvoering van de eventuele maatregelen. We verwachten de eerste resultaten van dit onderzoek tijdens de komende informatieavonden in september te kunnen delen.

Wat is een waterkerende instroomvoorziening?

“Waterkerende instroomvoorziening, we konden nog geen beter woord bedenken”, zegt Yvonne van Kruchten, technisch manager bij het project Lob van Gennep. “Ik kan me heel goed voorstellen dat mensen het gevoel hebben dat ze met zo’n constructie juist minder bescherming tegen hoogwater krijgen. Met het openen ervan laat je immers water het gebied instromen. Anders dan je gevoel in eerste instantie aangeeft, zorgt de waterkerende instroomvoorziening juist voor betere bescherming tegen hoogwater.”

Het gebied beter beschermen tegen hoogwater én tegelijkertijd beter inrichten voor waterberging is een moeilijke combinatie. “Belangrijk om te weten is dat er op dit moment al een verlaging in de dijk zit tussen de Bloemenstraat en de rotonde, waar de Kroonbeek richting de Niers onder de N271 doorgaat. Dit noemen we met een technisch woord een ‘vaste instroomdrempel’. Bij hoogwater, ca. 3.600 m³ per seconde of meer, stroomt Maaswater op die plek het gebied in. Om je een beeld te geven, dat is 20% meer water dan bij overstromingen in ‘93 en ‘95. Gelukkig is dat tot nu toe nog nooit voorgekomen. Voor de waterkerende instroomvoorziening denken we ook aan deze locatie bij de Kroonbeek.”

Onderdeel van de dijk

“De dijken rond het gebied én de aanwezige vaste instroomdrempel, moeten hoger om het gebied voor de toekomst voldoende te beschermen tegen hoogwater. Tegelijkertijd moet de waterbergende functie van het gebied behouden blijven voor situaties waarin er nog extremer hoogwater komt. Een waterkerende instroomvoorziening kan beide belangen bedienen. Een waterkerende instroomvoorziening maakt onderdeel uit van het dijktraject en zorgt ervoor dat het water tegengehouden wordt bij de hoogwaters waar het gebied volgens de norm tegen beschermd moet zijn. Dat zijn waterstanden die horen bij een Maasafvoer van ca. 4.100 tot 4.500 m³ per seconde. Samen met de hogere en sterkere dijken, zorgt de constructie ervoor dat het gebied bij hogere hoogwaters dan nu toch droog blijft. Pas bij extreem hoge waterstanden, denk aan waterstanden die horen bij een Maasafvoer van ca. 4.700 tot 5.200 m³ per seconde, wordt de voorziening geopend om water tijdelijk in het gebied te bergen.”

Wat is bergen en waarom moet dat überhaupt in dit gebied?

Bergen is het tijdelijk vasthouden van water in een gebied bij hoogwater. Zo behoudt de rivier de ruimte. Door waterberging nemen de maximale waterstanden die stroomafwaarts optreden bij een hoogwatergolf af. Deze verlaging van de maximale waterstanden draagt bij aan de hoogwaterbescherming van de gebieden stroomafwaarts. Ook de Lob van Gennep is zo’n gebied waar water tijdelijk vastgehouden wordt bij extreem hoogwater. Als we dus maatregelen zouden treffen waarbij het gebied niet meer in zou kunnen lopen (denk aan hogere dijken) dan neemt de kans op overstroming stroomafwaarts toe.

Kunnen we niet alleen de dijken ophogen?

Eigenlijk geldt hierbij hetzelfde antwoord als hierboven. Door alleen de dijken te verhogen, kan er bij extreem hoogwater geen water meer in het gebied vastgehouden worden. Daarmee neemt de kans op overstroming elders toe. Vandaar dat verhoging van de dijken alleen kan als dit gecombineerd wordt met maatregelen waarmee de waterberging behouden kan worden.

“Belangrijk om te weten is dat het gebied nu ook onderstroomt bij extreem hoogwater”

Langer droog

“Een verschil met de huidige vaste instroomdrempel is dat het instromen van het gebied op een later moment start, pas bij situaties met die extremere afvoeren. Door te zorgen voor een grotere instroomopening vindt de instroom in een kortere periode plaats. Ook worden maatregelen getroffen om water in zo’n situatie sneller het gebied uit te krijgen. Het moment van openen wordt vastgelegd in een strak voorgeschreven protocol.”

Vragen en zorgen

“Tijdens de informatieavonden kreeg ik veel vragen over hoeveel water in het gebied komt te staan. Als je het me op dit moment vraagt, komt het water niet veel hoger te staan dan op het moment dat we niets zouden doen. We zijn nu druk bezig om dit goed in beeld te brengen. Wel komt het water met een hogere snelheid het gebied in. Zeker voor het gebied dichtbij de waterkerende instroomvoorziening is dit iets om goed naar te kijken. Met de mensen die dit direct raakt, gaan we in augustus om tafel.”

Biologisch melkveehouder en lid van de Omgevingswerkgroep Agrariërs aan het woord: Louik Ebbers

“ Blijf open communiceren ”

Louik Ebbers is al sinds jaar en dag melkveehouder in de Lob van Gennep. Sinds 2010 is hij overgestapt naar een biologische boerderij en hij heeft 120 melkkoeien waarvoor hij zelf ook het voer verbouwt. Louik is daarnaast actief lid van de werkgroep Omgevingswerkgroep Agrariërs. Over de plannen voor de Lob van Gennep vertelt hij: “Ons bedrijf is wat hoger gelegen, dus gelukkig hebben wij niet zo snel last van natte voeten. Over hoogwater maak ik me eigenlijk niet zo druk. Maar het plan omvat veel meer dan dijken alleen. En omdat een aantal andere plannen op het gebied van natuur en recreatie invloed hebben op mijn bedrijf, vind ik het wel belangrijk om mee te denken.”

Louik geeft aan dat hij erg afhankelijk is van zijn grond: “Als biologisch boer moeten mijn koeien veel en vaak naar buiten kunnen. Daarnaast ben ik verplicht mijn eigen voer te verbouwen. De koeien eten per dag heel veel gras en planten. En je begrijpt wel: ook daar heb ik veel grond voor nodig. Samen met andere boeren werken we sinds een jaar of 10 samen om zo efficiënt mogelijk gebruik te kunnen maken van de gronden hier, we ruilen ze regelmatig uit. Daarnaast ben ik erg tevreden met het huidige watersysteem, met sloten en stuwen. De Kroonbeek hierachter bijvoorbeeld, de hoofdsloot richting de Maas, is ooit nog met de hand gegraven. Er zitten verschillende stuwjes in, waardoor de waterstand goed te controleren is door Waterschap Limburg. En dat is voor ons erg belangrijk.”

Toegevoegde waarde

“Natuurlijk is het altijd goed als nagedacht wordt over de de waterveiligheid van je omgeving. Maar dit plan omvat veel meer. En tja, eigenlijk ben ik wat dat ‘meer’ betreft gewoon heel tevreden met de huidige situatie. Ik vind het belangrijk om te kijken of nieuwe plannen ook echt van

toegevoegde waarde zijn voor ons. Zo vind ik het open landschap zelf nu al prachtig zoals het is. Natuurlijk zijn meer wandel- en fietspaden mooi, maar ik vind dat we wel moeten kijken naar de kosten en impact van dit soort projecten, want voor ons agrarische bedrijven pakt dit niet altijd goed uit.”

“ Dit plan omvat veel meer dan alleen de waterveiligheid ”

Alles hangt met elkaar samen

Maatregelen staan wat Louik betreft nooit op zichzelf, ze hebben bijna zonder uitzondering invloed op de activiteiten van boeren: “Stel dat we bijvoorbeeld een meanderende rivier terug zouden laten komen. Dat is natuurlijk vanuit het onderwerp natuur gezien hartstikke mooi. Maar ik heb vanuit mijn bedrijf ook zorgen. Percelen worden daardoor anders verdeeld

waardoor uitruilen bijvoorbeeld niet meer zo gemakkelijk gaat, de waterstanden zijn dan minder gemakkelijk te controleren. In zijn geheel hangt er dan veel van af. Wij zitten bijvoorbeeld in een coöperatie van agrarische bedrijven hier. Stel dat die kleiner wordt, dan hebben we daar allemaal veel last van.”

Informatiebijeenkomsten

Louik geeft aan dat dat hij naar meerdere informatiebijeenkomsten is geweest. “En die waren gewoon goed. Alle vragen die gesteld werden, werden goed en uitgebreid beantwoord. Ze zijn zelfs hier bij mij op ‘huiskamergesprek’ geweest. Ik heb daar absoluut een goed gevoel over. Het projectteam heeft mijn belangen goed opgetekend. Maar goed, natuurlijk ben ik wel benieuwd of ze er ook echt iets mee gaan doen. Ik weet dat niet alle belangen meegenomen kunnen worden. Maar ik heb er wel vertrouwen in dat het projectteam in ieder geval doet wat het belooft.” Op de vraag of Louik nog een tip voor het projectteam heeft, zegt hij: “Blijf open communiceren. En koppel ook terug over wat er met alle ideeën gaat gebeuren. Ik ben benieuwd.”

Initiatiefnemers

Lob van Gennep is een gezamenlijk project van het Rijk (ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat), provincies Limburg, Noord-Brabant en Gelderland, waterschappen Limburg en Aa en Maas en gemeenten Gennep en Mook en Middelaar.

Provincie Noord-Brabant

Rijksoverheid

provincie limburg

Wil je op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen of meedenken?

Abonneer je dan via onze website op de nieuwsbrief of volg ons op Facebook, Twitter of Instagram. Ook nodigen we je uit om je ideeën te delen en met ons mee te denken. We komen graag langs voor een keukentafelgesprek. Ook werken we met omgevingswerkgroepen en organiseren we regelmatig inloopspreekuren en informatieavonden. Op de website vind je de actuele data en locaties. Andere vragen of opmerkingen? Bel of mail ons gerust.

I WWW.LOBVANGENNEP.NL
E INFO@LOBVANGENNEP.NL
T 088 – 88 90 100

LOBVANGENNEP

LOBVANGENNEP

LOBVANGENNEP